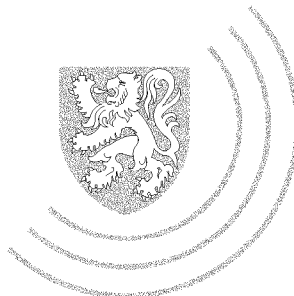

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

14 oktober 1998

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen
de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg**

INHOUD

1. Memorie van toelichting	3
2. Voorontwerp van decreet	13
3. Advies van de Raad van State	17
4. Ontwerp van decreet	25
5. Bijlage : samenwerkingsakkoord tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtoffer-e hulp	27

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene beschouwingen

Ons land werd in de voorbije periode op een bijzondere manier beroerd door de problemen van slachtoffers.

Deze gebeurtenissen en de bevindingen van verschillende parlementaire onderzoekscommissies hierover enerzijds en internationale aanbevelingen en richtlijnen van de UNO en de Raad van Europa anderzijds¹, stimuleerden België, zoals andere lidstaten, om een politiek te voeren ten voordele van slachtoffers.

Er werd de laatste jaren in dit verband reeds veel gerealiseerd. Verschillende initiatieven werden genomen door het ministerie van Justitie, het ministerie van Binnenlandse Zaken en door de gemeenschappen en gewesten om aan de noden van slachtoffers tegemoet te komen.

Op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap worden sinds het Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 juli 1985 centra voor slachtofferhulp erkend en gesubsidieerd. Deze centra maken sinds de reorganisatie van het algemeen welzijnswerk in de loop van 1995, deel uit van een ruimer centrum voor algemeen welzijnswerk. Waar eind 1996 10 centra voor algemeen welzijnswerk voor de opdracht slachtofferhulp waren erkend en dit voor 10 beroepskrachten, werd in de loop van 1997 in elk gerechtelijk arrondissement een dergelijk centrum erkend. Het totaal aantal beroepskrachten werd, ondermeer op basis van een Vlaams actieplan inzake kinderrechten en kindermishandeling, tevens in twee fasen opgetrokken tot 34,5 miljoen Bef. onder meer voor de uitbouw van een vrijwilligerswerking.

In de loop van 1997 werden de kredieten voor de vertrouwenscentra kindermishandeling eveneens verhoogd met 21,6 miljoen Bef tot 81,6 miljoen. Het Besluit van de Vlaamse regering van 2 december 1997 tot vaststelling van de voorwaarden tot erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling bepaalt een duidelijke profilering van deze centra. Dergelijk centrum staat in voor de eerste opvang, stelt een diagnose met het oog op een efficiënte doorverwijzing, het fungeert als meldpunt en coördineert en ondersteunt de hulpverlening. Begin 1995 werd binnen de Vlaamse Gemeenschap een nota inzake slachtofferbeleid ontwikkeld. Op basis van deze nota werden de onderhandelingen inzake dit samenwerkingsakkoord opgestart. In een resolutie van het Vlaamse Parlement van 10 juli 1997 tenslotte, werd aan de Vlaamse regering gevraagd verder te werken aan een inclusief beleid, o.m. op het vlak van slachtofferzorg en daderhulp en hiertoe de nodige samenwerkingsakkoorden met de federale overheid uit te werken. Onder meer werd bij de Vlaamse administratie een aanspreekpunt geïnstalleerd om de relatie tussen welzijn en justitie te optimaliseren.

Op het niveau van de Staat werd door de minister van Binnenlandse Zaken en in uitvoering van de wet op het politieambt een omzendbrief betreffende de slachtofferbejegening door de politie rondgestuurd. Hierin werden de grenzen van de politieke slachtofferbejegening vastgelegd. De politieambtenaren of de personen die hen bijstaan inzake slachtofferbejegening zorgen voor onthaal, eerste opvang, praktische hulp, informatieverstrekking en doorverwijzing.

Om deze taken naar behoren te kunnen vervullen heeft de minister van Binnenlandse Zaken vanaf 1994 een aantal initiatieven genomen zoals : de ruime verspreiding van de brochure "U, het slachtoffer", de integratie van het vak slachtofferbejegening in de politieopleiding en het samenstellen van een didactisch lessenspakket inzake politieke slachtofferbejegening.

Bovendien werden er in 24 steden binnen de veiligheids- en samenlevingscontracten bureaus voor slachtofferbejegening opgericht. Ook binnen de preventiecontracten werden enkele personeelsleden uitdrukkelijk vrijgesteld om de politiefunctionarissen bij te staan in een verbeterde slachtofferbejegening. Tenslotte werd bij elk rijkswachtdistrict een maatschappelijk assistent aangesteld om o.m. de slachtofferbejegening te stimuleren en te coördineren binnen elk district.

¹ – The declaration of basic principles of justice for victims of crime and abuse of power (UNO 29/11/1985) ;
– De Europese Conventie inzake de schadeloosstelling van slachtoffers van gewelddaden (verdrag nr. 116).
– Aanbevelingen n° R(83)7 over de participatie van de burger aan het strafrechtelijk beleid ; n° R(85)4 over geweld binnen het gezin ; R(85)11 over de positie van het slachtoffer in het strafrecht en de gerechtelijke procedure ; R(87)21 inzake de bijstand aan slachtoffers en de preventie van slachtofferschap.

Bij de Algemene Rijkspolitie werd een aanspreekpunt voorzien in functie van een permanente dialoog tussen en samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg.

Door de minister van Justitie werd in september 1993 begonnen met een experiment. Binnen 7 parketten werden 8 assistenten voor slachtofferonthaal geëngageerd. Zij moeten de justitiële slachtofferbejegening ondersteunen. De huidige minister van Justitie installeerde vanaf februari 1996 een dienst slachtofferonthaal op elk parket en breidde in december 1996 en in september 1997 deze diensten uit. Momenteel tellen de diensten slachtofferonthaal 50 justitieassistenten en 6 adjunctadviseurs. Deze laatste staan in voor de ondersteuning, coördinatie en supervisie van de justitieassistenten voor onthaal. In het meerjarenplan van justitie werd opnieuw een uitbreiding voorzien met 10 assistenten.

De ministeriële richtlijn van 15 september 1997 regelt dit slachtofferonthaal in detail. Zo werd in elk parket en in elk parket-generaal een verbindingsmagistraat voor het justitiële slachtofferbeleid aangeduid. Een procureur-generaal, met name deze van het rechtsgebied Brussel, treedt bovendien op als de gespecialiseerde procureur-generaal voor het slachtofferbeleid in het College van Procureurs-generaal. Door de Wet van 10 februari 1994 houdende regeling van een procedure voor de bemiddeling in strafzaken, werd de bemiddeling tussen dader en slachtoffer op het niveau van het parket mogelijk. Ook de bemiddelingsdiensten bij de parketten werden in de herfst van 1997 uitgebreid met 50% zodat momenteel 60 justitieassistenten en 10 adviseurs in dienst zijn. Het meerjarenplan voor justitie voorziet dat ook het aantal bemiddelingsassistenten met 10 wordt verhoogd.

Sinds november 1996 werd ook gestart met een cursus voor magistraten inzake de slachtofferproblematiek. Vanaf 1998 wordt de cursus definitief ingebouwd in het vormingsprogramma voor magistraten.

Bij de administratie van het ministerie van Justitie werd, als gevolg van een regeringsbeslissing op 30 augustus 1996, de Steundienst Slachtofferzorg opgericht. Hier werken momenteel 13 personen waarvan 9 op niveau 1. Deze dienst staat in voor het beleidsvoorbereidend werk, logistieke ondersteuning van slachtoffergerichte initiatieven van het ministerie van Justitie, voor informatie hierover aan belangstellenden, ook aan slachtoffers en hun verwanten en voor klachten van o.m. slachtoffers.

De versnippering en het gebrek aan een eenvormige visie bemoeilijken echter de onderlinge afstem-

ming tussen de initiatieven van de diverse overheden. O.a. de parlementaire onderzoekscommissie Dutroux-Nihoul en consorten beval omwille van deze reden een samenwerkingsakkoord aan inzake slachtofferzorg.

In een gemotiveerde motie vroeg de Kamer van Volksvertegenwoordigers reeds op 19 mei 1993 aan de federale regering om het Belgische slachtofferbeleid door te lichten. Dit diende te gebeuren aan de hand van de internationale aanbevelingen en richtlijnen. Bovendien moest een Nationaal Forum voor het Slachtofferbeleid een geïntegreerde benadering van de slachtofferzorg in elk gerechtelijk arrondissement onderzoeken.

Vijftien verschillende instanties stelden binnen dit Nationaal Forum een Strategisch Plan van een Nationaal Slachtofferbeleid op. Dit werd in juni 1996 ruim verspreid. Er werden zes ministeries betrokken : de ministeries van Binnenlandse zaken, van Justitie, van Tewerkstelling en Arbeid belast met het Gelijke Kansenbeleid, de ministeries van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van de Franse Gemeenschap en van de Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast werkten vertegenwoordigers mee van het college van procureurs-generaal, het commissariaat-generaal voor de gerechtelijke opdrachten, het Algemeen Commando van de rijkswacht, de Commissie voor Hulp aan Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden, het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, Slachtofferhulp Vlaanderen en vertegenwoordigers van de Franstalige centra voor slachtofferhulp.

Het slachtofferbeleid dient inderdaad gevoerd te worden op verschillende beleidsniveaus en met vele partners. Inzake de slachtofferproblematiek ontmoeten het veiligheidsbeleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken, het strafrechtelijk beleid van het ministerie van Justitie en het welzijnsbeleid van de gemeenschappen elkaar voortdurend. Het veiligheidsbeleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken moet de veiligheid van burgers garanderen en misdrijven voorkomen. Het Europees Comité voor strafrechtelijke aangelegenheden binnen de Raad van Europa definieert het strafrechtelijk beleid van het ministerie van Justitie als het geheel van maatregelen dat de maatschappij beveiligd tegen de criminaliteit, het lot van de delinquenten determineert en de rechten van slachtoffers garandeert. De algemene doelstelling van de Vlaamse Gemeenschap is het welzijn, de gezondheid en de harmonieuze ontplooiing van de burgers te bevorderen. Situaties die hiertegen kunnen indruisen moeten tegengegaan worden.

Inzake het slachtofferbeleid kunnen het veiligheids- en het strafrechtelijk beleid niet worden losgezien van het welzijnsbeleid. In de institutionele context van ons land zijn het veiligheids- en het strafrechtelijk beleid een bevoegdheid van de federale overheid. Het welzijnsbeleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de gemeenschappen.

Ten allen prijzen moet vermeden worden dat deze bevoegdheidsverkeveling het voeren van een coherent beleid onmogelijk maakt. Vandaar de noodzaak van dit samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg. Het moet een naadloze overgang waarborgen van de slachtofferbejegening door de politiediensten en justitiële diensten naar de diensten van de gemeenschap die instaan voor de slachtofferhulp.

Een goed slachtofferbeleid steunt op drie pijlers :

- het voorkomen van slachtofferschap ;
- het voorkomen van secundaire victimisering ;
- het herstel van de materiële en immateriële schade.

In de eerste plaats moeten misdrijven voorkomen worden. Dit is evenwel niet altijd mogelijk. Jaarlijks worden minstens anderhalf miljoen Belgen het slachtoffer van een of meerdere misdrijven. In dit getal zijn de verkeersmisdrijven, fietsdiefstallen en fiscale fraudezaken niet inbegrepen.

De wijze waarop de contacten met slachtoffers gebeuren na de feiten zijn bepalend voor de verwerking van het misdrijf en voor een herstel van het geschokte vertrouwen in de overheid en de medemens. Nochtans worden slachtoffers vaak in hun verwachtingen teleurgesteld. Ze worden een tweede maal slachtoffer. Dit wordt secundaire victimisatie genoemd.

Het onthaal, de eerste opvang en het verstrekken van een goede basisinformatie door de politieke en justitiële instanties zijn dus van groot belang voor de slachtoffers. Deze slachtofferbejegening moet secundaire victimisatie, maar eveneens het verder afbrokkelen van het vertrouwen in de overheid voorkomen. De diensten van justitie en politie bepalen immers in grote mate, door de wijze waarop ze met slachtoffers omgaan, het beeld van de overheid, de gerechtelijke en politieke overheid in het bijzonder. Door een gebrekkige eerste opvang en onthaal worden slachtoffers vaak niet alleen teleurgesteld in het overheidsapparaat, zij worden ook niet of te laat in contact gebracht met de diensten van de gemeenschap die voor hulpverlening

instaan. Nochtans veroorzaken delicten dikwijls een belangrijke materiële, morele, lichamelijke en sociale schade. Slachtoffers hebben recht op materieel en immaterieel herstel. Schaderegelingen, bemiddelingen en slachtofferhulp moeten hieraan tegemoet komen. Bijzondere aandacht is nodig voor de bestrijding van fysiek en seksueel geweld, van mensenhandel en racisme enerzijds en voor de opvang van de zwakste slachtoffers zoals kinderen en gehandicapten anderzijds. Slachtofferhulp kan dus algemeen zijn of categoriaal. Slachtoffers van seksueel geweld, mensenhandel en racisme vereisen inderdaad dikwijls een specifieke, dus categoriale benadering.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat een goede slachtofferbejegening door de politieke en justitiële diensten en een kwaliteitsvolle hulpverlening door de diensten van de gemeenschappen nog andere belangrijke effecten heeft. De aangiftebereidheid en de bereidheid tot medewerking binnen het onderzoek stijgen. Bovendien zijn slachtoffers die een goede slachtofferzorg kregen achteraf meer geneigd de regels binnen de samenleving te respecteren dan slachtoffers die klagen over de aanpak. Slachtofferschap en het wegwerken van de gevolgen ervan zijn dus onlosmakelijk verbonden met de strijd tegen criminaliteit.

Een goed slachtofferbeleid kan pas gerealiseerd worden via een intense samenwerking tussen de verschillende beleidsinstanties en de betrokken instellingen. Deze samenwerking is gebaseerd op een wederzijds overleg, een gelijkwaardig partnership en een akkoord over de doelgroep, de organisatie, de middelen en de methode onder meer inzake verwijzing. De samenwerking houdt rekening met de verdeling van de taken naargelang de specifieke bevoegdheden van alle betrokken partijen.

Het samenwerkingsakkoord telt zeven hoofdstukken : de begripsbepalingen (art.1), de doelstelling van het akkoord (art.2), de bevoegdheden en opdrachten van de partners (art.3 en 4), de verbindenissen (art.5 tot 10), de overlegstructuren (art.11 tot 13), de budgettaire implicaties (art.14) en de slotbepalingen (art.15 en 16).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel omschrijft de in het akkoord gebruikte begrippen. Hieraan is duidelijk behoefte. Immers,

niet steeds worden de in artikel 1 opgesomde bepalingen gebruikt in de juiste context of wordt aan deze bepalingen de juiste inhoud gegeven. Begripsverwarring moet vermeden worden. Alle partners dienen dezelfde inhoud te geven aan de gebruikte begrippen.

Het slachtofferbeleid beslaat het strafrechtelijk beleid en alle daden van bestuur van de Staat of van de Vlaamse Gemeenschap ten voordele van slachtoffers.

Slachtofferzorg moet in de brede betekenis begrepen worden. Het gaat niet alleen om psychosociale hulpverlening maar om alle zorgverstrekking vanuit de verschillende maatschappelijke sectoren. Slachtofferzorg bestaat in elk geval uit slachtofferbejegening door alle personeelsleden van de politieke en justitiële diensten enerzijds en anderzijds uit slachtofferhulp die georganiseerd wordt binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Het is de taak van alle politiebeambten en alle magistraten en personeelsleden van parketten en rechtbanken om alle slachtoffers, zoals elke gebruiker van een openbare dienst, op een correcte manier te bejegenen. Dit werd voorzien in het handvest van de gebruiker van de openbare dienst dat op 12 januari 1993 werd uitgebracht. Slachtoffers kunnen echter geschokt zijn door hun ervaringen met criminaliteit en vragen in vele gevallen specifieke aandacht. Deze aandacht wordt slachtofferbejegening genoemd en gebeurt binnen de justitiële diensten en politiediensten. Politiediensten en het personeel van de rechterlijke macht kunnen zich hiervoor laten bijstaan door daarvoor specifiek aangeduide en opgeleide assistenten. Deze assistenten moeten de politiefunctionarissen en de personeelsleden van de rechterlijke orde voorbereiden en begeleiden om de aanpak van slachtoffers te optimaliseren. Deze assistenten werken binnen een dienst slachtofferbejegening van een politiedienst of binnen de dienst slachtofferonthaal bij het parket van de rechtbank van eerste aanleg. Hun werk mag niet resulteren in juridische adviesverlening, dit is het werk van een advocaat, of in hulpverlening, dit behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten.

Alle slachtoffers hebben recht op een goede bejegening. Uit onderzoek bleek echter dat ongeveer een derde van de slachtoffers behoefte heeft aan hulp na een delict. Heel wat van hen vinden gelukkig de nodige steun en hulp in hun nabije omgeving en hoeven geen hulp van diensten. Een grote groep vindt echter weinig of geen hulp of ontwikkelt meer problemen. Deze laatste groep moet

door de hulpverlening actief bereikt worden. Het doel van deze slachtofferhulp is het slachtoffer zo goed mogelijk te leren leven met de schokkende ervaring en te helpen met de verwerking van hetgeen gebeurd. Negatieve gevolgen zouden daardoor tot een minimum herleid moeten worden.

De gewone slachtofferhulp heeft dus niet in de eerste plaats te maken met pathologische situaties of bijzonder moeilijke sociale situaties. Zij tracht maximaal gebruik te maken van de herstellende krachten die, in eerste instantie in het slachtoffer zelf, maar ook in de samenleving aanwezig zijn. Via het realiseren en het ondersteunen van mantelzorg en het inschakelen van vrijwilligers wordt aan slachtoffers, via netwerkvorming, de mogelijkheid geboden de schokkende ervaring te boven te komen en te helpen verwerken. Het staat slachtoffers vanzelfsprekend vrij om dit aanbod al dan niet te aanvaarden.

Binnen de Vlaamse Gemeenschap werden daarom algemene en categoriale hulpverleningsdiensten opgericht. Drie diensten zijn voor slachtoffers van specifiek belang : de autonome centra voor algemeen welzijnswerk met als bijkomende taak slachtofferhulp, de vertrouwenscentra kindermishandeling en opvangcentra, zoals bedoeld in de definitie. Naargelang de situatie moet een van deze centra kunnen ingeschakeld worden. Sommige slachtoffers vragen ondersteuning, anderen moeten ook residentieel opgevangen worden. Kinderen die het slachtoffer werden van geweld vereisen een zeer specifieke benadering. Deze centra kunnen beroep doen op medewerkers die in dienstverband of als vrijwilliger tewerkgesteld zijn.

Sommige slachtoffers hebben behoefte aan andere of zelfs gespecialiseerde zorgen. Zo ontwikkelt een minderheid van slachtoffers ernstige klachten. Uiteraard moeten zij door die eerste algemene hulpverlening doorverwezen worden naar specialisten, onder meer binnen de diensten voor geestelijke gezondheidzorg en de klinieken. Deze gespecialiseerde hulpverlening wordt slachtoffertherapie genoemd.

Artikel 2

Een goed georganiseerde samenwerking inzake slachtofferzorg is noodzakelijk om de schokkende ervaringen van slachtoffers in de mate van het mogelijke te beperken en te herstellen. De overheid slaagde er niet in het misdrijf te voorkomen. Het is dan ook de plicht van de overheid de slachtoffers die naar aanleiding van misdrijven met deze

overheid in contact komen op een correcte manier te behandelen en te helpen bij het herstel van de materiële en immateriële schade. Dit is niet alleen van belang voor de slachtoffers en hun naastbestaanden. Het geloof in de goede werking van de overheidsinstellingen wordt op de proef gesteld indien slachtoffers, hun verwanten en de brede samenleving de indruk krijgen dat slachtoffers aan hun lot worden overgelaten.

Artikel 3 en artikel 4

Onze staatsstructuur maakt dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor de hulpverlening aan slachtoffers. De Staat is bevoegd voor het politiek en het justitieel slachtofferbeleid.

Deze bevoegdheidsverdeling deed verschillende slachtofferdiensten ontstaan. Dit geeft aanleiding tot versnippering van deze initiatieven en een gebrekkige afstemming van de verschillende visies. Deze bevoegdheidsverdeling heeft echter ook voordelen. De hulpverlening aan slachtoffers wordt duidelijk gescheiden van de opdrachten die de politieke en justitiële diensten hebben ten aanzien van slachtoffers. Politieke en justitiële diensten kunnen in een aantal gevallen immers betrokken partij zijn. Bovendien zijn zij geen hulpverleningsdiensten. Tenslotte wordt de inbreng van gewone burgers hoog gewaardeerd door slachtoffers.

Zelfs in onze buurlanden, die geen federale staatsstructuur kennen, erkent en subsidieert vooral het ministerie van Justitie afzonderlijke organisaties om de ondersteuning van en de hulpverlening aan slachtoffers op een onafhankelijke wijze te garanderen.

Artikel 5

Door artikel 46 van de wet van 5 augustus 1992 op het Politieambt zijn de politiediensten verplicht bijstand te verlenen aan slachtoffers van misdrijven, inzonderheid door hun de nodige informatie te verstrekken. Dit artikel uit de Wet op het Politieambt werd door een omzendbrief van de minister van Binnenlandse Zaken reeds verder uitgewerkt. Het samenwerkingsakkoord neemt deze bepalingen uit de omzendbrief over en verbindt de Staat tot bijkomende engagementen. Zo wordt, om op beleidsvlak een permanente dialoog tussen en samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg te bevorderen, een aanspreekpunt voorzien binnen de Algemene Rijkspolitie. In het verle-

den ging soms informatie over het slachtofferbeleid verloren of werd de coördinatie bemoeilijkt omdat binnen de politiediensten geen direct aanspreekpunt bestond.

Ook wordt ervoor gezorgd dat slachtoffers niet alleen informatie kunnen krijgen, maar ook informatie kunnen laten opnemen in het proces-verbaal. Achteraf kan de geleden materiële en immateriële schade hierdoor beter worden bewezen. Bovendien kunnen slachtoffers reeds van bij de aanvang van een procedure verzoeken om op de hoogte te worden gehouden over het onderzoek maar ook over een mogelijke strafuitvoering. Dit moet het mogelijk maken dat ook magistraten beter kunnen inspelen op de noden van slachtoffers. Zij zullen immers van bij de aanvang geïnformeerd zijn over de slachtofferdimensie binnen het dossier.

Artikel 6

Binnen de parketten en rechtbanken moeten alle burgers die in contact komen met de rechterlijke orde zorgvuldig en correct worden bejegend. Ook hier, zoals bij de politiediensten, moet bijzondere aandacht worden besteed aan slachtoffers en hun naastbestaanden. En zoals de politiebeambten kunnen worden bijgestaan door assistenten voor slachtofferbejegening, zo kunnen de personeelsleden van de rechtbanken en parketten bijgestaan worden door justitieassistenten voor de organisatie van deze bejegening.

Het slachtofferbeleid binnen de magistratuur wordt uitdrukkelijk een opdracht van de procureur-generaal van Brussel die gespecialiseerd is voor het slachtofferbeleid. Aan deze procureur-generaal werden bij koninklijk besluit van 6 mei 1997, in artikel 2 ten vijfde, inderdaad specifieke taken toegewezen met betrekking tot de materie van het slachtofferbeleid in opvolging van de Wet van 4 maart 1997 op het college van procureurs-generaal en de nationale magistraten.

De ministeriële richtlijn van 15 september 1997 omschrijft de rol en de taken van de personen die bij de bejegening van slachtoffers op de rechtbanken en parketten een specifieke opdracht kregen op federaal vlak, in het rechtsgebied van elk hof van beroep en in elk gerechtelijk arrondissement.

Ook op het ministerie van Justitie wordt een aanspreekpunt voorzien. Dit is de Steundienst Slacht-

offerzorg. Deze werd opgericht bij beslissing van de ministerraad van 30 augustus 1996.

Zowel het ministerie van Binnenlandse Zaken als dit van Justitie verzekeren een goede opleiding en permanente vorming van hun personeel. Het is inderdaad belangrijk alle personeelsleden die te maken krijgen met slachtoffers, te informeren over en te vormen inzake de slachtofferproblematiek de slachtofferzorg en het slachtofferbeleid.

Artikel 7

In de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen is voorzien in artikel 69, 2° dat de minister van Binnenlandse Zaken een toelage voor bijkomende aanwervingen kan toekennen aan de door hem aangeduide lokale besturen, voor specifieke projecten inzake criminaliteitspreventie en opvang van slachtoffers van misdrijven. Dit gebeurt binnen de grenzen van de daartoe beschikbare kredieten. In het kader van de alternatieve gerechtelijke maatregelen kan de minister van Justitie projecten in dit verband goedkeuren.

Artikel 8

Misdrijven veroorzaken vaak belangrijke persoonlijke en maatschappelijke schade, vooral wanneer de overheid en de samenleving in de brede betekenis er niet in slagen het geschokte vertrouwen van vele slachtoffers op een gepaste wijze te beantwoorden.

Slachtoffers hebben niet alleen recht op het herstel van de geleden materiële, morele en lichamelijke schade, maar ook op het herstel van het geschokte vertrouwen en recht op hulp bij problemen na slachtofferschap. Een gebrek hieraan bemoeilijkt vaak de individuele verwerking en ondergraaft op lange termijn de maatschappelijke samenhang. Een goede organisatie van de slachtofferhulp kan dit voorkomen. Daarom erkent en subsidieert de Vlaamse Gemeenschap binnen elk gerechtelijk arrondissement een autonoom centrum voor algemeen welzijnswerk dat slachtofferhulp als een bijkomende taak kreeg toegewezen in het kader van het decreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk van 18 december 1997. Dit centrum staat in voor de ondersteuning van en de hulpverlening aan de naar het centrum doorverwezen slachtoffers of aan de slachtoffers die op eigen initiatief op het centrum terechtkomen.

Bovendien voorziet de Vlaamse Gemeenschap per provincie en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een vertrouwenscentrum kindermishandeling enerzijds en in elk gerechtelijk arrondissement een of meerdere residentiële opvangcentra waar slachtoffers terecht kunnen anderzijds. We denken hier in het bijzonder aan de vluchthuizen voor vrouwen en kinderen, maar ook aan centra voor residentiële opvang van slachtoffers van mensenhandel.

Ook de nodige aansluitende hulpverlening moet gerealiseerd worden. Hiermee wordt bedoeld dat slachtoffers of hun naastbestaanden die gespecialiseerde en langdurige zorgen nodig hebben, beroep kunnen doen op diensten voor geestelijke gezondheidzorg, traumacentra bij universitaire klinieken, psychiatrische afdelingen van algemene ziekenhuizen, psychiatrische centra en therapeutische gemeenschappen. Ook de centra slachtofferhulp moeten in deze meer gespecialiseerde centra terecht kunnen voor deskundig advies, verwijzing en desgevallend ondersteuning.

Bovendien voorziet de Vlaamse Gemeenschap in de gepaste vorming van de hulpverleners over het slachtofferbeleid en de slachtofferzorg, zowel de professionelen als de vrijwilligers, in de door haar erkende en gesubsidieerde diensten.

Door een aanspreekpunt te voorzien op het niveau van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap wordt de permanente dialoog en samenwerking met de administraties van de ministeries van Binnenlandse Zaken en van Justitie vergemakkelijkt.

Artikel 9

Het zichtbaarder worden van de slachtofferproblematiek, de toenemende aandacht ervoor, de onveiligheidsgevoelens en het grote aantal slachtoffers veroorzaken problemen inzake verwijzing. Dit tevens omdat politiefunctionarissen niet steeds op de hoogte zijn van de ingewikkelde werking van de welzijnsdiensten. Om deze reden wordt vooreerst gezocht naar een geschikt verwijsmodel dat zoveel mogelijk uniform gehanteerd wordt op vraag van de politiediensten, de magistratuur en de door de Vlaamse Gemeenschap erkende autonome centra voor algemeen welzijnswerk met als bijkomende taak slachtofferhulp. Het is dus eveneens aangewezen een uniform verwijsformulier te gebruiken. Dit wordt in bijlage toegevoegd.

Zelden zoeken slachtoffers dadelijk na de feiten spontaan hulp. Dit behoort tot het typisch menselijke gedrag na een schokkende ervaring. Dit is een tweede reden om een goed verwijzingsmodel te voorzien. De inbreng van de hulpverlening die de diensten van de gemeenschappen leveren is belangrijk. Hierbij is de inbreng van de herstellende krachten in eerste instantie in het slachtoffer zelf maar ook in de samenleving belangrijk. In verschillende buurlanden worden vrijwilligers ingeschakeld in de slachtofferzorg. De inschakeling van deze vrijwilligers is trouwens een van de aanbevelingen van de Raad van Europa. Gewone burgers kunnen slachtoffers over de eerste schok helpen. Zij bezoeken slachtoffers vooral thuis, begeleiden mensen die niet meer alleen buiten durven na een misdrijf, begeleiden slachtoffers naar een rechtszaak, enzovoorts. De Vlaamse Gemeenschap kiest, in overleg met de Staat, eveneens voor dit model. Dit betekent dat elk autonoom centrum voor algemeen welzijnswerk met de bijkomende opdracht slachtofferhulp met geselecteerde, opgeleide en gesuperviseerde vrijwilligers werkt.

Het inschakelen van vrijwilligers versnelt, zo blijkt uit onderzoek, meer dan de inzet van professionele hulpverleners of politiediensten, het herstel van een beschadigd vertrouwen in mens en samenleving. Slachtoffers zijn bijzonder aangenaam verrast wanneer ze belangstelling krijgen uit de directe omgeving. Deze vorm van participatie van burgers zou bovendien de zin voor verantwoordelijkheid verhogen en de democratie versterken. Bovendien slaagt men er op die manier in een grote groep van slachtoffers te bereiken en een verdere afbrokkeling van de sociale cohesie te voorkomen. Ook blijkt uit de inschakeling van vrijwilligers via bijvoorbeeld de vereniging van ouders van een vermoord kind, dat de inbreng van vrijwilligers, in dit geval ervaringsdeskundigen, voor slachtoffers of hun naastbestaanden een enorme steun betekent. Een belangrijke voorwaarde is echter de professionele omkadering. Vrijwilligers moeten geselecteerd, opgeleid, getraind, ondersteund, gesuperviseerd en zelfs verzekerd worden. Dit vereist een constante begeleiding door professionelen.

De vrijwilligers nemen hierbij de rol van de professionelen niet over. Zij vervullen andere, complementaire taken.

De inschakeling van deze, door professionelen begeleide vrijwilligers, maakt het mogelijk grote groepen van slachtoffers te bezoeken. Vandaar het verwijzingsmodel zoals genoteerd in § 2. Uit wetenschappelijk onderzoek en uit de ervaring van de diensten slachtofferhulp en de politiediensten

blijkt immers dat slachtoffers die een dader zagen of waarbij in hun verblijfplaats werd ingebroken meer risico lopen om langer durende klachten te ontwikkelen, bijvoorbeeld inzake gevoelens van onveiligheid.

In het samenwerkingsakkoord wordt bepaald dat de bevoegde politiedienst bij vaststelling van de feiten of neerlegging van de klacht een formulier invult en dit bezorgt aan het centrum voor slachtofferhulp van het gerechtelijk arrondissement. Wanneer het slachtoffer niet akkoord gaat met een dergelijke rechtstreekse verwijzing, zal de politiedienst een folder bezorgen met het adres en het telefoonnummer van het dichtstbijzijnde centrum voor slachtofferhulp. De betrokkene kan dan, indien hij of zij dit wenst, later nog contact nemen.

In geval van hoogdringendheid kan de politiefunctionaris slachtoffers, zoals vrouwen en kinderen die het slachtoffer werden van ernstig geweld of mensenhandel, verwijzen voor residentiële opvang of dadelijk zelf contacteren. Een vertrouwenscentrum kindermishandeling is aangewezen indien het om een minderjarig slachtoffer van intrafamiliale mishandeling of intrafamiliaal seksueel geweld gaat.

Slachtoffers die rechtstreeks terechtkomen bij de magistratuur moeten in contact worden gebracht met de hulpverlening van de gemeenschappen. Ook het personeel van rechtbanken en parketten wordt bijgestaan door assistenten slachtofferonthaal die de slachtofferbejegening door de justitiële diensten moeten organiseren en bevorderen. Zij moeten erover waken dat de verwijzing in de beste omstandigheden kan gebeuren.

De Vlaamse Gemeenschap zorgt ervoor dat de door de politieke en justitiële diensten verwezen slachtoffers, door vrijwilligers gecontacteerd worden en de verdere nodige zorgen krijgen. De centra voor slachtofferhulp dienen hiervoor samen te werken met alle relevante diensten onder andere de meer gespecialiseerde centra, indien nodig. Elk centrum dient al deze slachtoffers binnen enkele dagen te contacteren. Het is dus het centrum dat de slachtoffers contacteert. Het blijft immers de klacht van vele slachtoffers, zoals van de ouders van verdwenen en vermoorde kinderen, dat zij zelf het initiatief moeten nemen om hulp te krijgen. Het aanbod van hulp moet actief en binnen een redelijke termijn gebeuren, namelijk enkele dagen nadat de feiten vastgesteld werden. Dit kan slechts indien in eerste instantie de politiediensten en in mindere mate de justitiële diensten de centra op de hoogte brengen van de slachtoffers die in aanmerking komen voor contactname.

Hierbij dient, vanzelfsprekend, het beroepsgeheim en het geheim karakter van het onderzoek te worden gegarandeerd. Geen andere informatie dan deze die nodig is om een slachtoffer te kunnen contacteren wordt overgemaakt. Hierin is wel de aard van het misdrijf begrepen.

Zoals hoger werd uitgewerkt, speelt het inschakelen van vrijwilligers een belangrijke rol. Zij vormen de schakel tussen de politieke en justitiële diensten en de professionele hulpverlening. Bovendien bieden zij een aanpak die door professionele hulpverleners of politiediensten niet kan worden geboden.

Verwijzers hebben echter het recht om te weten of de verwezen slachtoffers gecontacteerd werden. De hulpverleningsdiensten zullen deze informatie op een systematische wijze aan de verwijzende instanties bezorgen. Deze feedback is onder meer noodzakelijk om de politieke en justitiële instanties blijvend te motiveren in de samenwerking met de hulpverleningsdiensten.

Binnen de arrondissementale raad voor het slachtofferbeleid die in artikel 11 aan bod komt, moet een procedure worden vastgelegd om de bedoelde feedback te verzekeren. Ook in dit geval is respect voor het beroepsgeheim noodzakelijk. Het is dus de bedoeling dat de hulpverleners en de politie- en justitiële diensten enkel de informatie uitwisselen die noodzakelijk is om de feedback mogelijk te maken.

Van § 5 van het eerder geschetste verwijz- en samenwerkingsmodel kan slechts worden afgeweken indien wordt voldaan aan enkele voorwaarden. Het is de arrondissementale raad voor het slachtofferbeleid die een advies moet formuleren aan de Federale ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en aan de Vlaamse minister van Gezin en Welzijn.

Deze procedure maakt het mogelijk om het doorverwijzingsmodel gefaseerd in te voeren en om enerzijds af te wijken van de bepalingen in dit samenwerkingsakkoord, anderzijds wordt er toch over gewaakt dat, zo veel als mogelijk, eenvormigheid wordt nagestreefd in de verwijzing en de ondersteuning van en de hulpverlening aan slachtoffers.

Artikel 10

Om het slachtofferbeleid te kunnen sturen zijn degelijke statistische gegevens nodig. Eventueel wetenschappelijk onderzoek kan dit statistisch

materiaal verder aanvullen. Dit artikel probeert o.m. gevolg te geven aan de aanbeveling nummer R(87)21 van de Raad van Europa inzake de bijstand aan slachtoffers en de preventie van slachtofferschap.

Artikel 11

Het arrondissementale slachtofferbeleid komt aan bod in de arrondissementale raad voor het slachtofferbeleid. Deze raad verenigt de plaatselijke actoren die betrokken zijn bij slachtoffers van misdrijven. De raad moet onder meer de gemaakte afspraken van dit samenwerkingsakkoord concreet invullen, ondersteunen en opvolgen. Dit houdt ook in dat verbeteringen kunnen uitgewerkt of voorgesteld worden aan de bevoegde instanties. Het betreft hier zowel verbeteringen aan het samenwerkingsakkoord als, en nog het meest, verbeteringen inzake de slachtofferzorg en het slachtofferbeleid.

De samenstelling van de raad garandeert dat de op het slachtofferbeleid betrokken instanties in de arrondissementale raad vertegenwoordigd zijn. Deze minimale samenstelling kan vanzelfsprekend verder worden aangevuld indien de leden van de raad hiermee instemmen.

De richtlijn van de minister van Justitie van 15 september 1997 inzake het onthaal van slachtoffers op rechtbanken en parketten regelt deze materie reeds binnen het ministerie van Justitie en binnen de rechterlijke orde.

Artikel 12

De samenwerking op structureel vlak wordt in elk gerechtelijk arrondissement gegarandeerd via de arrondissementale raad.

De samenwerking tussen de professionelen van de verschillende justitiële, politieke en welzijnsdiensten vereist dat er een welzijnsteam voor slachtofferzorg wordt gevormd. Er bestaan reeds dergelijke teams voor de hulpverlening aan gedetineerden door de uitvoering van het samenwerkingsakkoord tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap in dit verband. Het welzijnsteam slachtofferzorg moet de samenwerking op het terrein in detail vorm geven. Het zogenaamde case management kan als methode gebruikt worden. Deze methode wordt in de hulpverlening gebruikt om een dossier waarin verschillende diensten en personen gelijktij-

dig optreden op de meest efficiënte manier te behandelen.

Indien de leden van het welzijnsteam hiermee instemmen kunnen ook vrijwilligers deelnemen. De leden van het welzijnsteam bepalen dit zelf bij consensus.

Er kan binnen de arrondissementale raad voor het slachtofferbeleid voorgesteld worden om een of meerdere welzijnsteams in te stellen per gerechtelijk arrondissement. Dit is mede afhankelijk van de grootte van het werkgebied en van de beschikbare personeelsleden. Momenteel functioneren reeds dergelijke teams in sommige steden of arrondissementen.

Artikel 13

Het Nationaal Forum voor Slachtofferbeleid werd op 16 juni 1994 geïnstalleerd door de toenmalige minister van Justitie. Dit Nationaal Forum pleegt geregeld overleg over het slachtofferbeleid. Inzake het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Staat krijgt dit Nationaal Forum voor het Slachtofferbeleid de opdracht het samenwerkingsakkoord tweejaarlijks te evalueren en rapport uit te brengen aan de bevoegde ministers.

Artikel 15

Een of meer partijen bij dit samenwerkingsakkoord kunnen, in geval van conflict, hun zaak aanhangig maken bij het college van ambtenaren.

Dit artikel 15 bepaalt dat in geval van conflict een regeling getroffen wordt. Dit betekent niet dat er, te pas en te onpas, gebruik van moet worden gemaakt. Verschillen in visie, conflicten rond concrete initiatieven en geschillen tussen partners dienen in eerste instantie onderling te worden besproken en uitgeklaard. Dit is de regel, artikel 15 is de uitzondering.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

LUC MARTENS

Bijlage: verwijsformulier naar het centrum voor slachtofferhulp

Ik, ondergetekende,.....
machtig het centrum voor slachtofferhulp van het gerechtelijk arrondissement
van mij te contacteren
aangaande
Adres:.....
Telefoonnummer:.....
Verbalisant:..... nummer van het PV:.....
Politiedienst:.....
Datum van klachtneerlegging:

Handtekening van het slachtoffer en datum:

.....

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat
en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij
het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slacht-
offerzorg zal volkomen uitwerking hebben, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft.

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad ;

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 maart 1998 door de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg", heeft op 28 april 1998 het volgende advies gegeven :

L. 27.566/3

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg. Dat samenwerkingsakkoord blijkt inmiddels, op 7 april 1998, te zijn gesloten.

Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel de coördinatie te bevorderen van de zorg en de bejegening van de slachtoffers van misdrijven.

De slachtofferhulp is georganiseerd, respectievelijk door het federale ministerie van Justitie, onder de vorm van een federale steundienst "Slachtofferzorg" en van een dienst slachtofferonthaal in elk gerechtelijk arrondissement, door het federale ministerie van Binnenlandse Zaken, door de bijstand van politiediensten aan slachtoffers en door de oprichting van 24 bureaus voor slachtofferbejegening binnen het kader van de veiligheids- en samenlevingscontracten, en ten slotte door de Vlaamse Gemeenschap, door de erkenning en de subsidiëring in elk gerechtelijk arrondissement van centra voor slachtofferhulp.

Na een omschrijving van de in het akkoord gebruikte begrippen (artikel 1 van het samenwerkingsakkoord) en de doelstelling ervan (artikel 2), bepaalt het akkoord dat de Staat bevoegd is voor het niet-justitiële beleid inzake de slachtofferhulp verstrekt door politiediensten en voor het justitiële beleid met betrekking tot de rechten van slachtoffers van misdrijven binnen de gerechtelijke procedure, en dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor bijstand aan personen, i.h.b. door de erkenning en subsidiëring van

welzijnsbevorderende voorzieningen (artikelen 3 tot 8). De Staat verbindt zich ertoe dat de politiediensten en de gerechtelijke diensten slachtoffers doorverwijzen naar de door de Vlaamse Gemeenschap erkende centra voor algemeen welzijnswerk (artikel 9). Om de samenwerking te optimaliseren zullen de partijen tevens de nodige wetenschappelijke en statistische gegevens verzamelen (artikel 10).

Het samenwerkingsakkoord voorziet voorts in de oprichting in elk gerechtelijk arrondissement van een arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid. Die raad is samengesteld deels uit vertegenwoordigers van de Staat en deels uit vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap (artikel 11). In elk gerechtelijk arrondissement worden ook één of meer welzijnsteams slachtofferhulp opgericht, welke minimaal samengesteld zijn uit een justitieassistent slachtofferonthaal, een personeelslid van een dienst voor slachtofferbejegening bij de politiediensten en een hulpverlener van een door de Vlaamse Gemeenschap erkend centrum (artikel 12).

Binnen het Nationale Forum voor Slachtofferbeleid wordt minstens tweemaal per jaar overleg gepleegd (artikel 13). De budgettaire gevolgen van het samenwerkingsakkoord worden door alle partijen gedragen "in functie van de bevoegdheidsverdeling bepaald in de bijzondere wet van 8 april (lees: augustus) 1980 tot hervorming der instellingen en afhankelijk van de stand van de respectieve goedgekeurde begrotingen" (artikel 14).

Eventuele geschillen tussen de partijen bij het akkoord worden beslecht door een college van ambtenaren (artikel 15). Ten slotte wordt bepaald dat het

L. 27.566/3

samenwerkingsakkoord geldt voor twee jaar en dat het telkens stilzwijgend verlengd wordt voor één jaar indien het niet opgezegd wordt drie maanden vóór het einde van de termijn (artikel 16).

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, zijn de partijen bij het samenwerkingsakkoord van oordeel dat inzake de slachtofferproblematiek het veiligheidsbeleid en het strafrechtelijk beleid van de Staat en het welzijnsbeleid van de gemeenschappen elkaar ontmoeten.

Wat inzonderheid de gemeenschappen betreft, steunt hun bevoegdheid terzake op artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Naar luid van die bepalingen zijn de gemeenschappen bevoegd, wat de bijstand aan personen betreft, voor het beleid inzake maatschappelijk welzijn. In de uitoefening van die bevoegdheid kunnen zij de hulp en de dienstverlening regelen aan personen die om een of andere reden noodlijdend zijn, en uit dien hoofde recht hebben op sociale bijstand. Tot de algemene benadering van de welzijnsproblematiek - in tegenstelling tot de "categoriale" benadering, die het voorwerp vormt van de overige bepalingen van artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet - behoort o.m. de bijstand aan slachtoffers van misdrijven : zulke slachtoffers kunnen immers geacht worden zich per definitie in een bepaalde noodsituatie te bevinden. Dat bovendien een onderscheid gemaakt kan worden naar gelang van de aard van het misdrijf, doet hieraan geen afbreuk.

De Vlaamse Gemeenschap is derhalve bevoegd om een samenwerkingsakkoord te sluiten waarbij het slachtofferbeleid mede vanuit het oogpunt van het maatschappelijk welzijn geregeld wordt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 14 van het samenwerkingsakkoord

Men schrijve "8 augustus 1980" in plaats van "8 april 1980".

Artikel 15 van het samenwerkingsakkoord

Dit artikel voorziet in de oprichting van een college van ambtenaren voor de beslechting van geschillen die tussen de contracterende partijen kunnen rijzen met betrekking tot de uitlegging of de uitvoering van het samenwerkingsakkoord. Dit college is samengesteld uit een leidend ambtenaar van het ministerie van Justitie of van Binnenlandse Zaken (of zijn vertegenwoordiger) en een leidend ambtenaar (of zijn vertegenwoordiger) van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Luidens de memorie van toelichting is dit college een rechtscollege als bedoeld in de artikelen 92bis, §§ 5 en 6, en 94, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

L. 27.566/3

Die kwalificatie zou duidelijker uit de tekst moeten blijken. Indien het de bedoeling is dat het rechtscollege onderworpen is aan de bepalingen van de wet van 23 januari 1989 op het rechtscollège bedoeld bij artikel 92bis, §§ 5 en 6, en artikel 94, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dienen, overeenkomstig artikel 92bis, § 6, de bepalingen van artikel 92bis, § 5, uitdrukkelijk van toepassing gemaakt te worden.

Uit de tekst van het samenwerkingsakkoord blijkt voorts onvoldoende of het rechtscollège, naast de twee erin genoemde ambtenaren, nog uit een voorzitter bestaat. In de aanwijzing van een voorzitter wordt nochtans voorzien in artikel 92bis, § 5, vijfde lid, van de bijzondere wet. Het zou wenselijk zijn te preciseren dat het rechtscollège, "naast de voorzitter", uit de nader omschreven ambtenaren bestaat.

Overeenkomstig artikel 92bis, § 5, achtste lid, dient het akkoord bovendien aangevuld te worden met een regeling voor de werkingskosten van het rechtscollège.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
	A. ALLEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

DE VLAAMSE REGERING,

Luc MARTENS

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur,
Gezin en Welzijn ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaamse Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg zal volkomen uitwerking hebben, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft.

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 22 september 1998.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

BIJLAGE

SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN DE STAAT EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE SLACHTOFFERZORG

Gelet op artikel 128, §1, van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 92 bis, §1, §5 en §6, ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;

Overwegende dat de bevoegdheden inzake de zorg voor slachtoffers verdeeld zijn tussen de Staat en de gemeenschappen;

Overwegende dat deze versnippering van bevoegdheden en de ermee gepaard gaande versnippering van personele, materiële en financiële middelen een efficiënt, effectief, coherent en geïntegreerd slachtofferbeleid bemoeilijken;

Overwegende dat voor het voeren van een dergelijk slachtofferbeleid een samenwerking tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is;

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voor beide overheden de mogelijkheid voorzien tot het sluiten van een samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg;

Overwegende dat in de motie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 19 mei 1993 en de Nota Slachtofferbeleid van de Vlaamse gemeenschap van februari 1995 de uitdrukkelijke wens tot een geïntegreerde aanpak van de slachtofferzorg wordt geuit;

Overwegende dat in het Strategisch Plan van een Nationaal Slachtofferbeleid van juni 1996 door het Nationaal Forum voor Slachtofferbeleid gepleit wordt voor een naadloze overgang van slachtofferbejegening en slachtofferonthaal naar slachtofferhulp;

Overwegende het Vlaams actieplan voor preventie en hulpverlening met betrekking tot kindermishandeling en kinderrechten vanuit het welzijns-, gezins- en gezondheidsbeleid en de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende een eigen actieplan voor een geïntegreerd slachtoffer- en daderbeleid van 19 december 1996 en de resolutie van het Vlaams Parlement van 10 juli 1997 betreffende het verder ontwikkelen van een inclusief beleid onder meer inzake slachtofferzorg;

Overwegende de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie Dutroux-Nihoul en Consorten van 14 april 1997, in het bijzonder inzake een samenwerkingsakkoord tussen de Staat en de gemeenschappen;

*de Staat,
vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie*

en

*de Vlaamse Gemeenschap,
vertegenwoordigd door haar regering, in de persoon van de minister-president van de Vlaamse regering en van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn;*

Hun bevoegdheden gezamenlijk uitoefenend, zijn overeengekomen hetgeen volgt:

Hoofdstuk I. - Algemene bepalingen

Art. 1. Voor de toepassing van dit akkoord wordt verstaan onder:

1° slachtoffer: de persoon, evenals zijn verwanten, aan wie materiële, fysische en/of morele schade is toegebracht als gevolg van een handeling of een verzuim dat strafbaar is gesteld door het Strafwetboek of door bijzondere strafwetten;

2° slachtofferzorg: hulp- en dienstverlening in de breedste betekenis, die vanuit de verschillende maatschappelijke sectoren aan slachtoffers wordt geboden;

3° slachtofferbeleid: het strafrechtelijk beleid ten voordele van slachtoffers, waaronder de gerechtelijke slachtofferzorg, en de daden van bestuur van de Staat of de Vlaamse Gemeenschap in verband met de slachtofferzorg;

4° slachtofferbejegening: dienstverlening aan slachtoffers door politieke en justitiële diensten, waarbij de eerste opvang en het onthaal van het slachtoffer evenals het verstrekken van een goede basisinformatie aan het slachtoffer centraal staan;

5° dienst slachtofferbejegening: een dienst binnen een gemeentelijk politiekorps, rijkswachtbrigade of rijkswachtdistrict die enerzijds instaat voor de sensibilisering en permanente vorming van politieambtenaren inzake politieke slachtofferbejegening en anderzijds voor het bieden van deze slachtofferbejegening, zonder evenwel afbreuk te doen aan de wettelijke verplichtingen inzake slachtofferbejegening van elke individuele politieambtenaar;

6° dienst slachtofferonthaal: de dienst bij het parket van de rechtbank van eerste aanleg die door de inschakeling van justitieassistenten de magistraten en het andere personeel van rechtbank en parket bijstaat in het organiseren en het verbeteren van de justitiële slachtofferbejegening;

7° slachtofferhulp: hulp- en dienstverlening aan slachtoffers door een centrum als bedoeld in 9°;

8° autonoom centrum voor algemeen welzijnswerk: een voorziening die vanuit een eenheid van beheer en beleid een gediversifieerde en verantwoorde hulp- en dienstverlening aanbiedt aan alle personen van wie de welzijnskansen bedreigd of verminderd worden ten gevolge van persoonlijke, relationele, gezins- of maatschappelijke factoren. Het centrum is daartoe door de Vlaamse regering erkend. De opdracht slachtofferhulp wordt als een bijkomende taak toegewezen aan een autonoom centrum voor algemeen welzijnswerk;

9° centrum: het autonoom centrum voor algemeen welzijnswerk met als bijkomende taak slachtofferhulp;

10° vertrouwenscentrum kindermishandeling: een centrum dat onder meer fungeert als meldpunt voor kindermishandeling, instaat voor de eerste opvang, de diagnose en voor de eventuele doorverwijzing naar de gepaste hulpverlening;

11° opvangcentrum: een autonoom centrum voor algemeen welzijnswerk waarbinnen de onmiddellijke residentiële opvang van slachtoffers mogelijk is;

12° hulpverleners: medewerkers die in dienstverband of als vrijwilligers ingeschakeld worden voor de hulp- en dienstverlening aan slachtoffers in de centra bedoeld onder 8°, 9°, 10° en 11°.

Hoofdstuk II. - Doelstelling

Art. 2. Dit samenwerkingsakkoord beoogt een structurele samenwerking inzake slachtofferzorg tussen diensten van het ministerie van Justitie, van het ministerie van Binnenlandse Zaken en de door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde hulpverleningsdiensten.

Deze structurele samenwerking is noodzakelijk in functie van een kwaliteitsvolle zorg- en dienstverlening ten voordele van slachtoffers. Een optimale slachtofferbejegening door politie en justitiële diensten en een daarop aansluitende goed uitgebouwde slachtofferhulp moet alle gevolgen van slachtofferschap in de mate van het mogelijke beperken en herstellen.

Hoofdstuk III. - Bevoegdheden en opdrachten

Art. 3. De Staat is bevoegd voor:

1° het niet-justitiële beleid inzake politie en veiligheid en in het bijzonder de politieke slachtofferbejegening;

2° het strafrechtelijk beleid en in het bijzonder het gerechtelijk slachtofferbeleid. In dat kader waarborgt de Staat de rechten van het slachtoffer binnen de gerechtelijke procedure waaronder de justitiële slachtofferbejegening.

Art. 4. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor bijstand aan personen, onder meer voor hulp- en dienstverlening aan slachtoffers. In dat kader erkent en subsidieert zij voorzieningen om vanuit een welzijnsgerichte benadering een degelijke en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening aan slachtoffers te bieden. Deze hulp- en dienstverlening vertrekt vanuit respect voor de persoonlijke levenssfeer van elke persoon en eenieder die in contact komt met hulpvragenden dient hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging te eerbiedigen en is tot geheimhouding verplicht overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Hoofdstuk IV. - Verbintenissen

Art. 5. In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 3, 1°, verbindt de Staat zich ertoe in uitvoering van art. 46 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de daaraan gekoppelde onderrichtingen:

1° de maatregelen te nemen opdat het slachtoffer van een misdrijf erkend wordt in zijn belangen door:

1. de politiediensten te voorzien van de geschikte materiële omstandigheden voor de opvang, het onthaal en verhoor van slachtoffers;
2. aan slachtoffers de nodige informatie te geven over hun rechten binnen de gerechtelijke procedure, over het verloop van de strafrechtspleging, over het bekomen van schadevergoeding en over de mogelijkheden tot doorverwijzing;
3. ervoor te zorgen dat slachtoffers de nodige informatie kunnen laten opnemen in het proces-verbaal over de geleden materiële en immateriële schade en over het verzoek om op de hoogte te worden gehouden over het onderzoek en de mogelijke strafuitvoering;
4. de politieambtenaren kunnen hierin worden bijgestaan door een dienst slachtofferbejegening;

2° een goede opleiding en permanente vorming te voorzien inzake slachtofferbejegening voor alle politiefunctionarissen o.a. door de dienst slachtofferbejegening van het korps de interne vorming te laten verzekeren;

3° een aanspreekpunt te voorzien op het niveau van het ministerie van Binnenlandse Zaken, binnen de Algemene Rijkspolitie, om een permanente dialoog tussen en samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg, zowel op federaal als op gemeenschaps- en gewestniveau, structureel te bevorderen.

Art. 6. In het kader van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 3, 2° verbindt de Staat er zich toe:

1° de nodige maatregelen te nemen opdat de belangen van het slachtoffer worden erkend en opdat het slachtoffer partij kan zijn binnen de gerechtelijke procedure;

2° een beleid te voeren dat voorziet in de zorgvuldige en correcte bejegening van slachtoffers. In het kader van dit beleid wordt aan slachtoffers minstens de waarborg gegeven dat zij de nodige informatie krijgen betreffende hun positie binnen de gerechtelijke procedure, over het verloop van de strafrechtspleging, over de mogelijke strafuitvoering en over de mogelijkheden om herstel te bekomen. De personeelsleden van parketten en rechtbanken, eventueel bijgestaan door de justitieassistenten en adjunct-adviseurs slachtofferonthaal, zullen deze informatie verstrekken;

3° de mogelijkheden te optimaliseren die het slachtoffer kan aanwenden om herstel te bekomen van opgelopen materiële en immateriële schade;

4° een goede opleiding en permanente vorming inzake slachtofferbejegening te organiseren voor de magistratuur en voor het personeel van rechtbanken en parketten;

5° via het college van procureurs-generaal een uniform slachtofferbeleid binnen de rechterlijke orde te bevorderen. Daartoe wordt een lid van dat college specifiek belast met het gerechtelijk slachtofferbeleid;

6° een aanspreekpunt te voorzien op het niveau van het ministerie van Justitie, binnen de Steundienst Slachtofferzorg, om een permanente dialoog tussen en samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg, zowel op federaal als op gemeenschapsniveau, structureel te bevorderen.

Art. 7. In het kader van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 3, 1° en 2° verbindt de Staat er zich toe, in het kader van art. 69 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, een toelage voor bijkomende aanwervingen toe te kennen aan die lokale besturen waarmee een overeenkomst werd gesloten.

Art. 8. In het kader van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 4, verbindt de Vlaamse Gemeenschap zich ertoe:

1° in elk gerechtelijk arrondissement een centrum te erkennen en te subsidiëren;

2° in elke Vlaamse provincie en in het Brussels hoofdstedelijk gewest een vertrouwenscentrum kindermishandeling te erkennen en te subsidiëren;

3° in elk gerechtelijk arrondissement één of meerdere opvangcentra te voorzien;

4° de nodige aansluitende hulpverlening te realiseren;

5° maatregelen te nemen voor een gepaste vorming van de hulpverleners;

6° de adressen van de door de Vlaamse Gemeenschap aangewezen voorzieningen bedoeld in artikel 1, 9°, 10° en 11°, te bezorgen aan de aanspreekpunten bedoeld in artikel 5, 3° en artikel 6, 6° evenals elke adreswijziging;

7° een aanspreekpunt te voorzien op het niveau van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, binnen de administratie, om een permanente dialoog tussen en samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg, zowel op federaal als op gemeenschapsniveau, structureel te bevorderen.

Art. 9.

§ 1. Onverminderd de toepassing van de artikelen 5 tot en met 8 nemen de partijen bij dit akkoord de verplichtingen op zich, bedoeld in de volgende paragrafen.

§ 2. De Staat zal ervoor zorgen dat de politiediensten slachtoffers systematisch doorverwijzen naar de centra op de hierna vermelde wijze:

1° minimaal alle slachtoffers die een dader zagen of waarbij in hun verblijfplaats werd ingebroken worden rechtstreeks en zonder voorafgaande selectie verwezen, mits het slachtoffer daarmee instemt. Andere slachtoffers worden evenwel niet uitgesloten van verwijzing wanneer de

politiebeambte dit nodig acht of wanneer de arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid, zoals voorzien in art.11, in dit verband een andere verwijzprocedure adviseert volgens de procedure zoals bepaald in §5. In elk geval worden andere slachtoffers geïnformeerd over het hulp-aanbod van de centra bedoeld in artikel 1, 9°;

2° de verwijzing gebeurt door de bevoegde politiedienst die, bij vaststelling van de feiten of neerlegging van de klacht, een daartoe bestemd formulier invult en het uiterlijk de tweede werkdag na de invulling doorstuurt aan het centrum van het gerechtelijk arrondissement; In geval van hoogdringendheid neemt de politiedienst dadelijk contact op met het bedoelde centrum;

3° indien het slachtoffer niet instemt met een rechtstreekse verwijzing, bezorgt de politiedienst aan het slachtoffer het adres en telefoonnummer van het dichtstbijzijnde centrum;

4° van het aanbod van verwijzing van het slachtoffer naar het erkende centrum wordt melding gemaakt in het proces-verbaal dat wordt opgesteld bij de vaststelling of neerlegging, bedoeld in 2°;

5° onverminderd de toepassing van 2° brengt de bevoegde politiedienst slachtoffers die een onmiddellijke residentiële opvang behoeven, rechtstreeks in contact met een geschikt opvang-centrum.

In afwijking van het vorige lid verwijst de bevoegde politiedienst een minderjarig slachtoffer van intrafamiliale mishandeling of intrafamiliaal seksueel geweld rechtstreeks naar een vertrouwenscentrum kindermishandeling.

De bepalingen van 2°, 3° en 4° in §2 blijven onverminderd van toepassing.

§ 3. De parketmagistraat, de krijgsauditeur of de onderzoeksrechter, belast met een dossier, kan een justitieassistent voor slachtofferonthaal inschakelen in functie van welbepaalde opdrachten die door de minister van Justitie worden bepaald.

De Staat zal er bovendien voor zorgen dat een slachtoffer dat zich rechtstreeks tot de rechterlijke orde wendt, door het personeel van het parket of de rechtbank wordt verwezen naar een centrum onder dezelfde voorwaarden als bepaald voor de politiediensten in §2, 1°, 3° en 5°.

§ 4. De Vlaamse Gemeenschap zal ervoor instaan dat de door haar aangewezen centra:

1° alle door de politiële en justitiële diensten voor hulp- en dienstverlening verwezen slachtoffers contacteren door de inschakeling van hulpverleners;

2° samen met het slachtoffer de meest gepaste wijze van ondersteuning en hulp uitwerken en daarvoor samenwerken met alle relevante diensten;

3° op een systematische wijze feedback geven aan de politiële en justitiële verwijzers over de genomen initiatieven in het kader van artikel 9, §4, 1° en 2°.

§ 5. Op voorstel van de arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid zoals bedoeld in art.11, wordt dit doorverwijsmodel gefaseerd ingevoerd en kan afgeweken worden van de verplichtingen in §2, §3 en §4 van dit artikel, mits schriftelijk akkoord van de federale ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en de Vlaamse minister bevoegd voor bijstand aan personen.

Art. 10. Alle partijen verbinden zich ertoe eventueel wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren en degelijke statistische gegevens te verzamelen om het slachtofferbeleid bij te sturen en te ondersteunen.

Hoofdstuk V. - Overlegstructuren

Art. 11. Er wordt in ieder gerechtelijk arrondissement een arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid opgericht die minstens tweemaal per jaar bijeenkomt.

§1. De raad heeft als opdracht:

1° de in het samenwerkingsakkoord gemaakte afspraken te concretiseren en te implementeren in functie van een integrale slachtofferzorg, rekening houdend met de specifieke situatie van de regio en de noden van de slachtoffers;

2° de samenwerking tussen de bevoegde diensten van de Staat en de erkende initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap te ondersteunen en op te volgen, o.m. door de nodige beleidsmaatregelen voor te stellen en uit te werken;

3° moeilijkheden die zich voordoen inzake het slachtofferbeleid te rapporteren aan de bevoegde overheden en mogelijke verbeteringen voor te stellen.

§ 2. De raad is minimaal samengesteld uit:

1° de procureur des Konings en/of diens verbindingsmagistraat;

2° een vertegenwoordiger van een door de gemeenschap erkend centrum;

3° een vertegenwoordiger van een door de gemeenschap erkend opvangcentrum;

4° een vertegenwoordiger van een door de gemeenschap erkend vertrouwenscentrum kindermishandeling;

5° de korpsversterker van de rijkswacht, van de gerechtelijke politie of hun vertegenwoordiger, desgevallend samen met assistenten slachtofferbejegening;

6° een vertegenwoordiger van de gemeentelijke politiediensten en/of de arrondissementscommissaris desgevallend samen met een vertegenwoordiger van de assistenten slachtofferbejegening;

7° een vertegenwoordiger van de balie;

8° de directeur van het arrondissementele justitiehuis;

9° een justitieassistent voor het slachtofferonthaal;

§ 3. De leden van de raad kiezen tweejaarlijks een voorzitter en ondervoorzitter. De justitieassistent is niet verkiesbaar.

§ 4. Het secretariaat van de raad wordt waargenomen door de justitieassistent voor het slachtofferonthaal.

Art.12. Er worden binnen elk gerechtelijk arrondissement één of meerdere welzijnsteams slachtofferzorg opgericht. De leden van het welzijnsteam bepalen in onderlinge afspraak de frequentie van hun bijeenkomsten.

§ 1. Het team heeft als opdracht:

1° binnen de lijnen van dit akkoord, de samenwerking en taakverdeling te regelen in het welzijnsteam en met andere diensten en personen die een bijdrage leveren aan de individuele slachtofferzorg binnen het werkingsgebied van het welzijnsteam;

2° de arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid te informeren en te adviseren over de opdracht van de raad zoals bepaald in art.11, §1.

§ 2. Het team is minimaal samengesteld uit:

1° een justitieassistent slachtofferonthaal en een personeelslid van een dienst voor slachtofferbejegening bij de politiediensten binnen het werkingsgebied van het welzijnsteam;

2° een hulpverlener van een door de gemeenschap erkend centrum.

Art. 13. Binnen het Nationaal Forum voor Slachtofferbeleid wordt minimaal tweemaal per jaar overleg gepleegd tussen de vertegenwoordigers van de Staat en de Vlaamse Gemeenschap en alle relevante maatschappelijke voorzieningen en instanties op het vlak van de slachtofferzorg.

§1. Dit overleg heeft als opdracht:

1° de samenwerking en het overleg te bevorderen tussen de diensten van de Staat en deze van de gemeenschappen, alsook met de arrondissementele raden en met alle relevante maatschappelijke voorzieningen en instanties die betrokken zijn bij de slachtofferzorg;

2° op eigen initiatief of op hun verzoek, advies te verstrekken aan de minister van Justitie, van Binnenlandse Zaken of aan de Vlaamse regering over elke aangelegenheid die van belang is voor de ontwikkeling van het slachtofferbeleid;

3° de toepassing van dit samenwerkingsakkoord tweejaarlijks te evalueren en hierover aan de bevoegde ministers te rapporteren.

§2. Het overleg is samengesteld uit:

1° minimaal één vertegenwoordiger van de minister van Justitie, van de minister van Binnenlandse Zaken en van de Vlaamse regering;

2° de daartoe door de minister van Justitie, door de minister van Binnenlandse Zaken of door de Vlaamse regering aangewezen relevante maatschappelijke voorzieningen en instanties.

§ 3. Het secretariaat van het forum wordt waargenomen door de Steundienst Slachtofferzorg van het ministerie van Justitie.

§ 4. De voorzitter wordt aangeduid door de minister van Justitie.

Hoofdstuk VI - Budgettaire implicaties

Art. 14. De budgettaire implicaties van de taken besloten in dit samenwerkingsakkoord worden door alle partijen gedragen in functie van de bevoegdheidsverdeling bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en afhankelijk van de stand van de respectieve goedgekeurde begrotingen.

Hoofdstuk VII - Slotbepalingen

Art. 15. De geschillen die tussen de contracterende partijen rijzen met betrekking tot de uitlegging of de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord worden beslecht door een college van ambtenaren.

Dit college is samengesteld uit een leidend ambtenaar van het ministerie van Justitie of van Binnenlandse Zaken of zijn vertegenwoordiger en een leidend ambtenaar of zijn vertegenwoordiger van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De leidend ambtenaar of zijn vertegenwoordiger van het ministerie van Justitie of van Binnenlandse Zaken wordt aangesteld in onderling akkoord tussen de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken. De leidende ambtenaar of zijn vertegenwoordiger van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt aangesteld door de minister bevoegd voor Gezin en Maatschappelijk Welzijn.

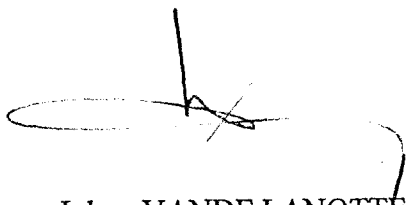
Art. 16. Dit samenwerkingsakkoord geldt voor een proefperiode van twee jaar en wordt telkens voor één jaar stilzwijgend verlengd indien het niet schriftelijk wordt opgezegd drie maanden voor het einde van de periode.

Bij een mogelijke verlenging van het akkoord wordt rekening gehouden met de mate waarin de doelstelling gerealiseerd werd, met de reeds ingezette personele en materiële middelen en of de verwachte effecten zijn bereikt. De evaluatie waarvan sprake in art. 13, § 1, 3° wordt mee in aanmerking genomen.

Gedaan te Brussel, op 7 april in drie originele exemplaren.

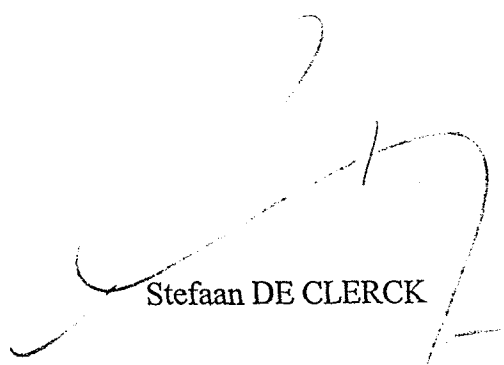
Voor de Staat,

de Minister van Binnenlandse Zaken,

Johan VANDE LANOTTE

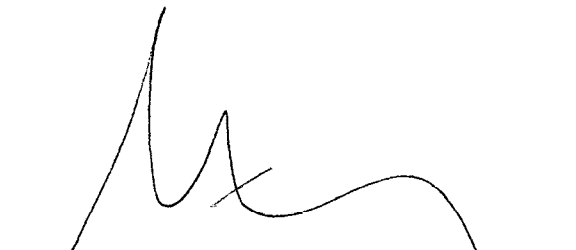
de Minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK

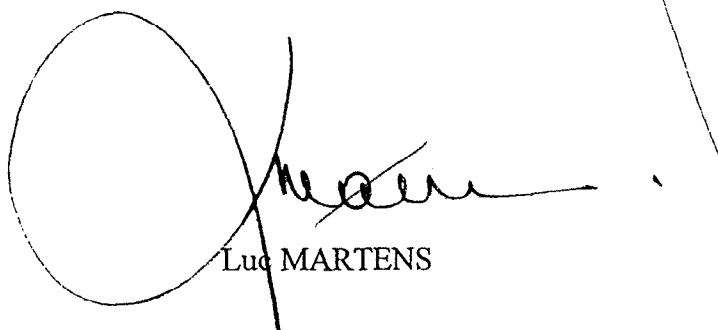
Voor de Vlaamse Gemeenschap,

de minister-president van de Vlaamse Regering,

Luc VAN DEN BRANDE

de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS